

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

TANIM

Tren/tramvayı/metroyu şehir içinde güzergâh hattı üzerinde kurallara uygun olarak kullan, trendeki aksaklıklarla ilgili faaliyetleri yürüten, yolcu taşıma işini yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Tramvayı/metroyu yola çıkarmadan önce gerekli kontrolleri yapar
- Belirlenen hareket çizelgesine uygun olarak seyir esnasında aracın hızını ve duraklarda harcanan zamanı ayarlayarak tramvayı/metroyu kullanır,
- Seyir esnasında yol güzergâhını sürekli gözlemler ve hat üzerindeki uyarı ve işaretlere uyar, yaylara ve karayolu araçlarına dikkat eder,
- Tramvaya biniş esnasında yolcuların bilet atmalarını kontrol eder,
- Arızalarda ve kazalarda gerekli müdahaleyi yaparak, kaza raporu tutulmasını sağlar (emniyet ve hareket amirliği tarafından), kendisine iletilen talimatları yerine getirir ve gereken tedbirleri alır,
- Trenin/Tramvayın/metronun bakım kartlarını tutar,
- Tehlikeli durumlarda acil durum prosedürlerini uygular,
- Yolcuları gerektiğinde bilgilendirir ve yönlendirir,
- Yolcuların dilek ve şikâyetlerini amirlerine bildirir,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Tramvay/metro sürücü belgesi,
- Tramvay/metro matris ve römorkları,
- Hatlardaki makaslar,
- Katener hattı ,
- Bakım kanalları,
- Bilet okuma makineleri,
- Elektronik biletler ve elektronik sürücü kartları.

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Vatman olmak isteyenlerin;

- Göz-el-ayak ve işitme organlarını eşgüdüm içinde kullanabilen,
 - Renkleri ayırt edebilen,
 - Sorumluluk sahibi, dikkatli,
 - Sabırlı, hoşgörülü, soğukkanlı
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Vatman şehir içi tramvay/metro hattı güzergahı üzerinde gidiş-geliş yapan aracı kullanır. İş oturarak araç içerisinde yapılır. Tam gün çalışma, gece çalışması, vardiyalı çalışma, hafta sonu çalışması ve nöbet tutma durumu söz konusudur. Meslektaşlarıyla, müşteriler ve yolcularla (öğrenciler- gençler, çocuklar, yaşlılar, hastalar-özürlüler) iletişim halindedir. Çalışma ortamı sıcak, soğuk ve gürültülü olabilir.

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; Halk Eğitim Merkezleri Raylı Sistemler Teknolojisi alanında verilmektedir.

Ayrıca, tramvayın/metronun kullanıldığı illerde belediyeler tarafından düzenlenen mesleki eğitim kurslarında da mesleğinin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Her yaş, eğitim, sosyal statü ve kültür düzeyindeki herkes katılabilir. 18 yaşından küçükler, velilerin izniyle katılabilir. İlköğretim çağındakiler, devam ettikleri okul saatleri dışındaki serbest zamanlarda, istedikleri kursa devam edebilir. Yabancı uyruklular, valiliğin izni ile etkinliklere katılabilir. Belirli yaş ve eğitim seviyesi, uygulanacak programın özelliğine göre aranır. Bu durum Halk Eğitimi Merkezlerince duyurulmaktadır.

Belediyenin düzenlemiş olduğu kurslarda;

- En az önlisans mezunu olmak,
- Askerliğini yapmış olmak,
- 35 yaşından büyük olmamak,
- Bedensel ve zihinsel engeli bulunmamak

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

D- MESLEK EĞİTİMİ

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitimi Halk eğitim merkezlerinde 840/744 saattir.

Belediye başkanlığının vatman ihtiyacı üzerine, belediye bünyesinde çalışmakta olup vatmanlığa geçmek isteyen kadrolu personel ile dışarıdan müracaat eden adaylara; belediyelerde 2-3 aylık teorik ve pratik bir eğitim verilmektedir. Kurs süresi sonunda Belediyeler tarafından oluşturulan komisyonca, yazılı sınav yapılarak, başarılı görülen adaylar vatman olarak göreve başlatılmaktadırlar.

2-3 aylık kurs süresi içinde vatman adaylarına;

- Raylı sistem teknolojisi ile ilgili genel bilgi,
- Çalışma kuralları ve emniyet düzenlemeleri,
- Araç bilgisi,
- Sinyalizasyon, makas sistemi, kataner sistemi, tramvay kontrol sistemleri, telsiz sistemleri,
- Acil durum ve normal dışı durum,
- Sürücü prosedürleri, tramvay/metro servis talimatnamesi,
- Trafikle ilgili bilgiler,
- Bölgesel şartlar ve güzergâhlar,
- Halkla ilişkiler (yolcuya karşı davranışlar) bilgileri kazandırılmaktadır.

İlk eğitim sonrasında adaylar, tecrübeli bir vatman nezaretinde 15 gün süreli deneme sürüşleri yapar.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Kurs eğitimini başarı ile tamamlayanlara Belediyeden onaylı “Kurs bitirme belgesi” verilmektedir.

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

E – ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ülkemizde Belediyeler bünyesinde vatman çalıştıran tramvay/metro/raylı sistem işletmeleri Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, Kayseri ve Konya illerinde hizmet vermektedirler.

Bu meslek yaygın ve her yerde icra edilebilir bir meslek değildir. Farklı illerdeki tramvay/metro/raylı sistem işletmelerinde gerekli ek eğitim alındıktan sonra iş bulabilme imkanı vardır.

Raylı sisteme yönelik toplu taşıma uygulamasının diğer illere de yaygınlaştırılması durumunda bu meslekte iş bulma olanağı daha da artacaktır.

Meslekte kadınlarda çalışabilmektedir.

Ayrıca işsiz kalınma durumunda E sınıfı ehliyeti bulunan vatmanlar isterlerse kamu ve özel kuruluşlarda Otobüs Şoförlüğü de yapabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Kurs eğitimi süresince dışarıdan vatman olmak üzere müracaat eden adaylara herhangi bir kazanç söz konusu değildir.

Belediyede kadrolu olarak görev yapmakta iken vatmanlığa geçmek isteyen aday personelde ise önceden almakta oldukları ücretlerden herhangi bir kesinti yapılmamaktadır.

EĞİTİM SONRASI

Belediyelerde kadrolu olarak ve toplu sözleşmeye dayalı olarak çalışanlar asgari ücretin 3-4 katı ücret alır, taşeron firma personeli olarak vatmanlık

yapanlar ise asgari ücretin yaklaşık 2 katı civarında ücret alırlar.

KONYA

E-F 1.1 2023/II

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Periyodik aralıklarla Belediyeler bünyesinde hizmet içi eğitimler verilmektedir. Bu kapsamda gerek İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Şube Müdürlüğü gerekse işletme bünyesinde vatmanları motive edici eğitimler verilmektedir.

Mesleğinde başarılı olanlar, trafik kontrolörü, eğitmen, hareket şefi veya işletme şefi olabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Otobüs Şoförü,
- Tren Sürücüsü(Makinist),

KENT İÇİ RAYLI SİSTEMLER TREN SÜRÜCÜSÜ/TRAMVAY/METRO SÜRÜCÜSÜ (VATMAN)

H - EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı,
- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü,
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Türk Meslekler Sözlüğü 2002-Ankara,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi, <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.